

แนวทางในการพัฒนาการจัดรายการวิทยุชุมชน

ด้านเนื้อหาวัตถุประสงค์ ทุกสถานีควรเสนอเนื้อหาและสาระที่เป็นประโยชน์ตามเวลาที่เหมาะสม ของแต่ละสถานีและเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง

รูปแบบการนำเสนอและช่วงรายการให้มีความหลากหลาย ดำเนินรายการสดให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้แสดงความคิดเห็น สอบถามความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะจากประชาชน

ด้านผู้ดำเนินรายการ/ดีเจ ควรมีการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้แก่ผู้ดำเนินรายการด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และเทคนิคการจัดรายการ

ด้านเวลาในการนำเสนอ สถานีควรออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่ทำงานในเวลากลางคืน

ภาครัฐ เอกชน ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานีวิทยุ สนับสนุนงบประมาณของสถานีวิทยุ และร่วมดำเนินรายการ ควรส่งเสริมสนับสนุน นักจัดรายการอาสาในชุมชนโดยเพิ่มเข้าไปในหลักสูตรของทุกระดับชั้นเพื่อพัฒนานักจัดรายการ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สาธารณสุข องค์กรอาหารและยา สถานีตำรวจ หรือจัดเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ามาควบคุมการโฆษณาของสถานีวิทยุ

รายงานการวิจัย

“แนวทางการพัฒนาการจัดรายการวิทยุชุมชน
ในจังหวัดสมุทรสาคร”

คณะศิลปศาสตร์

สาขาวิชาสื่อสารการกีฬา

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดรายการวิทยุชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงาน การจัดรายการวิทยุชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร และหาแนวทางในการพัฒนาการจัดรายการวิทยุชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดย 1) การสอบถาม ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 365 คน 2) การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร จำนวน 19 คน ผู้ดำเนินรายการ จำนวน 34 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน รวม 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการรับฟังรายการจากวิทยุชุมชนของผู้ฟังในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับฟังบ้าง (3-4วัน/สัปดาห์) (ร้อยละ 39.73) ช่วงเวลาในการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการจากวิทยุชุมชนในเวลา 09.01-13.00 น. (ร้อยละ 33.10) การใช้เวลาในการฟังรายการวิทยุชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการฟังรายการวิทยุชุมชนแต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง (ร้อยละ 32.33) ลักษณะการเปิดฟังรายการจากวิทยุชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่เปิดฟังสลับไปมากับคลื่นรายการอื่น (ร้อยละ 43.61) สถานที่เปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการจากวิทยุชุมชนจากที่พักอาศัย (ร้อยละ 42.19) ประเภทรายการที่เปิดรับฟังจากวิทยุชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ เปิดรับฟังรายการศิลปะ/ความบันเทิง (ร้อยละ 19.51)

ความคิดเห็นของผู้ฟังต่อการฟังรายการวิทยุชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา ด้านผู้ดำเนินรายการ/ดีเจ ด้านรูปแบบการนำเสนอ ด้านเวลาในการนำเสนอ และความชัดเจนในการออกอากาศ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เนื้อหาที่นำเสนอแต่ละรายการมีความน่าสนใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านรูปแบบนำเสนอ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบรายการมีความหลากหลาย ให้สิทธิแก่ชุมชนในการดำเนินการให้สอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน รายการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้แสดงความคิดเห็น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผู้ดำเนินรายการ/ดีเจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาเป็นกันเอง ผู้ดำเนินรายการพูดสุภาพและใช้ภาษาที่เหมาะสม ผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาและมีความชัดเจน ผู้ดำเนินรายการพูดจามีสาระน่าเชื่อถือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความชัดเจนในการออกอากาศ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สัญญาณในการออกอากาศมีความชัดเจน การรับฟังรายการจากสถานีแทบไม่มีคลื่นแทรกหรือคลื่นรบกวนจากสถานีอื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สถานีขาดสัญญาณออกอากาศบ่อยครั้งขณะที่รับฟังรายการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ความต้องการเกี่ยวกับผู้จัดรายการวิทยุชุมชน ต้องการผู้จัดรายการมืออาชีพ (ร้อยละ 40.27) การใช้ภาษาของผู้จัดรายการวิทยุชุมชน ต้องการใช้ภาษากลางในการจัดการวิทยุชุมชน (ร้อยละ 49.31) เสียงผู้จัดรายการวิทยุชุมชน ต้องการฟังเสียงผู้จัดรายการเพศใดก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม (ร้อยละ 48.49) รูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชน ต้องการฟังรายการเพลง (ร้อยละ 24.32)

ช่วงเวลาในการนำเสนอรายการวิทยุชุมชน 30 นาที (ร้อยละ 30.18) ลักษณะการนำเสนอรายการวิทยุชุมชนให้มีลักษณะการนำเสนอรายการวิทยุชุมชนโดยการพูดสลับกับการเปิดเพลงร้อง (ร้อยละ 29.65) เนื้อหารายการของสถานีวิทยุชุมชนเป็นเนื้อหารายการด้านศิลปะ/ความบันเทิง (ร้อยละ 19.10) การรับฟังเนื้อหาสาระของสถานีวิทยุชุมชน ต้องการรับฟังเนื้อหารายการที่มุ่งเน้นทั้งสาระและความบันเทิง ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความสนุกสนาน (ร้อยละ 42.47) และการนำเสนอเนื้อหาของสถานีวิทยุชุมชน ต้องการรับฟังรายการที่นำเสนอทั้งภายในและภายนอกชุมชน (ร้อยละ 58.91)

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานสถานีวิทยุชุมชน ได้แก่ ปัญหาคลื่นสัญญาณความถี่แทรก เครื่องส่งเก่า เครื่องส่งเสียมีค่าใช้จ่ายสูงในการซ่อมแซม ไม่มีช่างเทคนิคประจำในการซ่อมบำรุงรักษา